

PÕLVELIIGESE ARTROSKOOPIA ORTOPEEDIA OSAKONNAS

Haiglasse tuleku kuupäev.....kellaeg.....

Käesoleva infolehe eesmärk on anda patsiendile teavet põlveliigese artroskoopiast, kui ta tuleb operatsioonile ortopeedia osakonda.

Enne haiglasse tulekut

Kui olete saanud saatekirja artroskoopiaks ortopeedia osakonda:

❖ Patsiendid, kellel on kroonilised/kaasuvad haigused ning saabuvad **haiglasse operatsiooniga samal päeval**.

❖ 1-2 nädalat enne operatsiooni, registreerige ennast anestezioloogi (narkoosiarsti) vastuvõtule. Narkoosiarst esitab küsimusi Teie tervisliku seisundi kohta, vaatab Teie analüüse ja valib sobivaima valutustamise meetodi.

❖ Enne anestezioloogi vastuvõtule tulemist laske perearstil Teile vereanalüüs, uriinianalüüs ja südame elektrokardiogramm (EKG) teha. Võtke analüüsides vastused ja südame EKG kaasa.

(Kui Teil kroonilisi/kaasuvaid haigusi ei ole ja saabute haiglasse operatsiooniga samal päeval, siis ei ole vajalik anestezioloogi vastuvõtul käia).

❖ Kui saabute haiglasse üks päev enne operatsiooni siis ei ole vaja anestezioloogi juurde end registreerida. Haiglasse saabumise päeval tuleb anestezioloog Teiega vestlema, kui olete vereanalüüsid andnud ja vajadusel teinud südame elektrokardiogrammi.

Kaks nädalat enne operatsiooni tuleb kindlasti lõpetada järgmiste ravimite tarvitamine: NSAID preparaadid (Diklofenak, Ibuprofeen) ja aspiriin (valu raviks sobib sel perioodil Tramadol), antikoagulandid (Marevan, Xarelto, Plavix, Trombex)-vastavalt arsti juhistele.

Operatsioonipäeva hommikul:

❖ Kaasuvate haiguste ravimite tarvitamist ei pea üldjuhul enne operatsioonile tulekut katkestama. Ka operatsioonipäeva hommikul tuleb need ravimid ühe lonksu veega sisse võtta, kui arst ei ole andnud teisi korraldusi. Mõningad reumatoidartriidi ravimeid ei tohiks samuti enne operatsiooni tarvitada (nt. Trexan), konsulteerige enne operatsiooni oma reumatoloogiga.

❖ Süüa, juua ega suitsetada pole lubatud.

❖ Peske end duši all.

Patsiendil, kes saabub haiglasse üks päev enne operatsiooni, palume haiglasse registreerida plaaniliste haigete vastuvõtus 8.00-10.00

Operatsiooniga samal päeval haiglasse saabuvatel patsientidel palume registreerida plaaniliste haigete vastuvõtus 7.30-7.45

Pärnu Haigla I korruse B tiib

Telefon: 447 3398

Palun võtke haiglasse kaasa:

❖ Saatekiri

❖ Sisejalanõud

❖ Kargud (saab laenutada/osta ka Pärnu Haigla Taastusravi ja Heaolukeskuse esimesel korrusel asuvast tervisekauplusest Ortomed).

Operatsioonile minekuks riietatakse Teid operatsioonisärki ja viiakse operatsioonituppa.

Operatsiooni käik

Põlve artroskoopia teostatakse 2 -5 mm läbimõõduga toru abil. Selle sisseviiamiseks tehakse väike nahahaav. Toru kaudu viiakse liigesesse optiline süsteem (artroskoop), mis kannab liigese sisemuse värvipildis 20-50 kordselt suurendatuna monitori ekraanile. Selle suurendatud pildi järgi, mis näitab pisimagi vigastuse, toimub ortopeedi tegevus. See on tunduvalt vähem traumeeriv, kui tavaline operatsioon. Sellise meetodiga on võimalik arstil näha liigesepindade seisundit, liigese sidemeid ning selgitada vigastuse ulatust.

Läbi teise sama suure nahahaava (vigastuse leidumisel) viiakse liigesesse spetsiaalne instrument, mille abil kõrvaldatakse kahjustus (lõigatakse välja, õmmeldakse kokku, silutakse liigespindu jne.) Protseduuri

järgselt kaetakse väikesed nahalõiked plaastritega. Patsient viiakse operatsiooniruumist nn ärkamispalatisse. Enamik haigeid vajab pärast operatsiooni vaid minimaalselt valu vaigistamist. Ärkamisruumist viiakse Teid ortopeedia osakonda, kus Te peate olema, kuni arst on Teid koju lubanud.

Valutustamine

Operatsiooni ajal peab põlv olema täiesti lõtv ja vaba. Väiksemagi valu puhul ei ole võimalik opereerida. Põhiliselt kasutame 3 erinevat tuimestusviisi. Selle valiku otsustab anestezioloog (narkoosiarst) Tuimestusviisi lepatakse kokku enne operatsiooni ja seejuures arvestatakse patsiendi soove ja tervislikku seisundit.

Kohalik tuimestus - valutustatakse artroskoobi ja teiste instrumentide sisseviimiseks tehtavad haavad ning tuimestus kestab 1,5 – 2 tundi. Seda meetodit kasutatakse harva, kuna sellega ei ole arstil võimalik teha kõiki toiminguid põlveliigeses ja tüsistuste võimalus on suurem.

Alakeha tuimestus – tehakse alaselja piirkonda süst. Tuimestus kestab 2 -6 tundi olenevalt tuimestusainest. Alakeha tuimestuse kasutamisel võib patsiendi koju lubada siis, kui tundlikkus on taastunud ning patsient on käinud tualetis.

Üldnarkoos – operatsiooni ajaks pannakse Teid magama.

Kojuminekul peab haiget saatma kaaslane, kelle järelevalve all peab patsient viibima veel 24 tundi.

Võimalikud tüsistused

Nagu igasuguse kirurgilise operatsiooni järel, võivad ka artroskoopia puhul esineda tüsistused. Väikeste haavade tõttu on tüsistused siiski harva esinevad.

- ❖ Haava poolt esineb võimalik tüsistus veriliiges või infektsioon. Operatsioonijärgsete haavaprobleemidega tuleb koheselt pöörduda opereerinud arsti või polikliiniku ortopeedi poole tööpäevadel 08.00-16.00, puhkepäevadel erakorralise meditsiini osakonda (EMO).
- ❖ Kui Teil esineb narkoosi järgselt peavalu, nõrkus jalgades, valu seljas või jalgades, tekib naha ja silmavalgete kollasus, probleemid urineerimisega, tuleb koheselt helistada Pärnu haigla intensiivravi osakonda telefonile **447 3473**

Kodune ravi

Koduseks järelraviks tuleb hoida jääkott põlvel esimesel kolmel päeval 20 – 30 minutit korraga 3-4 korda päeva jooksul, jalga hoida kõrgemal. Alustada koheselt koormuseta sirutus ja painutus harjutustega põlveliigesele. Seejärel algab liigese treenimine, vähehaaval lisanduvad võimlemisharjutused. Vältige sügavaid kükke ja opereeritud jalale toetudes keha pööramist.

Haiglast koju suunatuna, saate kaasa informatsiooni harjutuste kohta, mis aitavad kiiremini taastuda ja jõuda tagasi normaalsesse elurütmis.

Opereeritud liigest ei tohi liigselt koormata enne turse taandumist.

Regulaarne haavahooldus 2 korda nädalas, haavaniitide eemaldamiseks pöörduge perearsti vastuvõtule 2 nädala möödudes operatsioonist. Pesta on lubatud voolava vee all 72 tundi lõikusest. Vann, saun, ujumine on keelatud kuni õmbluste eemaldamiseni.

Kodus võite vajadusel kasutada järgmisi valuvaigisteid (kui arst ei ole andnud teisi korraldusi):

Paratsetamooli 1g (2x500mg) iga 6 tunni järgi.

Vajadusel võite juurde võtta Ibuprofeeni 400mg iga 8 tunni järgi. (Kui Teil on probleeme maoga, siis konsulteerige oma raviarstiga või perearstiga, millist valuvaigistit juurde võtta).

Infotelefonid

SA Pärnu Haigla ortopeedia osakonna sekretär **447 3425**

SA Pärnu Haigla ortopeedia osakonna vastutav õde **447 3404**

SA Pärnu Haigla ortopeedia osakonna õe post **447 3426**

Kui teil ei ole võimalik määratud kuupäeval operatsioonile tulla, palume sellest kindlasti esimesel võimalusel teatada telefonil 447 3425